

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-36/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 12 grudnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia
Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2024–2036

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska	– przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk	– członek
Marlena Stachurska–Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie

projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2024–2036, przekazując uwagi zawarte w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2024–2036 zawartym w zarządzeniu Nr 60.2023 Wójta Gminy Białowieża z dnia 14 listopada 2023 roku z uwzględnieniem projektu uchwały budżetowej Gminy Białowieża na 2024 rok, przyjętego zarządzeniem Nr 59.2023 Wójta Gminy Białowieża z dnia 14 listopada 2023 roku.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w wysokości 36 265 497,00 zł (w tym dochody: bieżące – 13 620 678,00 zł, majątkowe – 22 644 819,00 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 40 815 280,00 zł (w tym wydatki: bieżące – 13 575 438,00 zł, majątkowe – 27 239 842,00 zł). Planowany na rok deficyt budżetu, w wysokości 4 549 783,00 zł ma być sfinansowany przychodami pochodzącymi:

- z nadwyżki budżetu z lat ubiegłych – 350 023,00 zł;
- z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 158 664,71 zł;
- z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i dochodów z opłat za koncesje na sprzedaż alkoholu – 20 000,00 zł;
- z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – 21 335,29 zł;
- z wpływów ze sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę – 3 999 760,00 zł.

Planowana w projekcie łączna kwota przychodów wynosi 4 810 023,00 zł. Rozchody stanowiące spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaplanowano w ogólnej wysokości 260 240,00 zł.

Odnosnie przyjętej w prognozie wartości przychodów wewnętrznych Skład Orzekający, w ślad za opinią o projekcie uchwały budżetowej na 2024 rok (wyrażoną w uchwale Nr RIO.II-00310-36/2023 Składu Orzekającego z dnia 12 grudnia 2023 r.) zwraca uwagę, iż przy ocenie sposobu sfinansowania deficytu budżetu przychodami wewnętrznymi w 2024 roku przyjął założenie, że wykonanie budżetu w roku 2023 nastąpi na poziomie zbliżonym do przewidywanego.

Ogólne zadłużenie gminy na koniec 2024 roku wyniesie 6 010 460,00 zł (co stanowi 16,57% planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 44,13%). Od roku 2025 gmina nie planuje zaciągania nowych zobowiązań, a projektowane nadwyżki budżetu przeznaczone zostaną na spłatę zadłużenia, którego całkowita spłata nastąpi w 2036 r.

Ujęta w projektowanym budżecie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2024 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zachowanie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat, oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągnięcia tzw. nadwyżek operacyjnych (począwszy od 2024 roku), czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku. Dochody z tego źródła przyjęto w latach 2024–2025 w wartościach (odpowiednio) 285 000,00 zł i 87 000,00 zł; poziom tych dochodów zasadniczo nie odbiega od dotychczas realizowanego. Zgodnie z projektem budżetu w 2024 roku założono nadwyżkę operacyjną w wysokości 45 240,00 zł, co jest zgodne z art. 242 ustawy o finansach publicznych, a w kolejnych latach zaplanowano nadwyżki operacyjne w przedziale od 512 283,00 zł (rok 2025) do 882 749,00 zł (rok 2034).

Skład Orzekający wskazuje, że przedstawione wartości projektowanej prognozy finansowej zasadniczo znajdują uzasadnienie w danych sprawozdawczych z ostatnich lat, uwzględnianych przy ustalaniu dopuszczalnych limitów spłaty zobowiązań w oparciu o relację, o której mowa po prawej stronie nierówności we wzorze określonym w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Przedział wartości nadwyżek operacyjnych osiągniętych w latach 2017–2023 pozostaje w granicach od 929 051,77 zł (rok 2019) do 2 737 540,01 zł (przewidywane wykonanie 2023 roku), jedynie w roku 2020 odnotowano deficyt operacyjny w wysokości 18 049,03 zł, a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 1 803 712,28 zł (uwzględniając przewidywane wykonanie 2023 roku), a więc nadwyżki szacowane w opiniowanym projekcie WPF zostały ustalone na niższym niż to wynika z danych historycznych poziomie. Z uwagi m.in. na prezentowane wartości nadwyżek operacyjnych tzw. rezerwy limitowe wynikające z porównania procentowych wskaźników planowanych spłat zobowiązań i dopuszczalnych limitów spłat (obliczanych w poszczególnych latach w kol. 8.1. i 8.3.1 tabeli WPF (z uwzględnieniem przewidywanego wykonania budżetu roku 2023)) w latach 2024–2036 wynoszą odpowiednio: 16,30%; 9,28%; 8,12%; 8,99%; 9,67%; 8,01%; 3,36%; 1,22%; 2,05%; 2,09%; 2,13%; 3,06%; 3,28%.

W ocenie Składu Orzekającego powyższe parametry zostały zaprojektowane na stosunkowo ostrożnym poziomie, jednak ze względu na zaprognozowany do 2036 roku okres spłaty zobowiązań, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym **niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej Gminy w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.**

W odniesieniu do merytorycznej i formalnej poprawności projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Skład Orzekający wskazuje, iż:

1) w tabeli WPF w roku 2024:

- w kol. 2.1.3 „Wydatki na obsługę długu” wyodrębniono wartość 128 142,23 zł, a zgodnie z planem wydatków należało wyodrębnić kwotę 144 938,65 zł;
- w kol. 1.1.4 „Dochody bieżące, z tego: z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące” wyodrębniono wartość 2 433 159,00 zł, a zgodnie z planem dochodów należało wykazać 2 438 618,00 zł;
- w kol. 1.1.5 „Pozostałe dochody bieżące” wyodrębniono wartość 6 282 249,00 zł, a zgodnie z planem dochodów należało wykazać 6 276 790,00 zł;
- w kol. 1.2.2 „Dochody majątkowe, w tym: z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje” wyodrębniono wartość 22 359 819,00 zł, a zgodnie z planem dochodów należało wykazać 22 339 819,00 zł;
- w kol. 2.2.1.1 „Wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i i zakupy inwestycyjne” wyodrębniono wartość 1 000 000,00 zł, a zgodnie z planem wydatków nie zaprojektowano powyższych środków;
- w kol. 4.2 „Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych” i kol. 4.2.1 „Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, w tym na pokrycie deficytu” wyodrębniono wartość 350 023,00 zł, a zgodnie z planem należało wykazać kwotę 391 358,29 zł;
- w kol. 4.3. „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy” i kol. 4.3.1. „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, w tym na pokrycie deficytu” wyodrębniono wartość 200 000,00 zł, a zgodnie z planem należało wykazać kwotę 158 664,71 zł;
- w kol. 9.1 „Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy”; 9.1.1 „Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy”; 9.1.1.1 „Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, w tym: środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy” nie wyodrębniono żadnych wielkości, a zgodnie z planem należało wykazać kwotę 5 459,00 zł;

2) w tabeli WPF:

- należy zweryfikować dane wynikające ze sprawozdań budżetowych z lat 2021 i 2022;
- zbędnie wyodrębniono wiersze odnoszące się do lat 2037–2038.

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Beata Chmielewska

